

**UCHWAŁA NR XIV/67/2011
RADY GMINY SIENNO**

z dnia 14 grudnia 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar
przemocy w rodzinie dla gminy Sienno na lata 2011 – 2016**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) i art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Sienno na lata 2011- 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Antoni Ćwikliński

Załącznik do Uchwały Nr XIV/67/2011

Rady Gminy Sienno

z dnia 14 grudnia 2011 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sienno na lata 2011-2016

Rozdział 1.

Wstęp

Literatura socjologiczna wprowadza wiele definicji rodziny. Wszystkie one faktycznie sprowadzają się do określenia rodziny jako małej grupy społecznej, grupy niezastąpionej, stanowiącej załóżek szerszej społeczności. Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej, jest niepowtarzalnym środowiskiem kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny, oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym.

Przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, dając o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej.

Przemoc w rodzinie – zwana także potocznie przemocą domową, to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych (małżonek, wstępni, zstępni, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, narażające te osoby w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą (art.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180 poz. 1493 z 2005 r, z późn.zm.).

Rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna – popychanie, odpychanie, ubezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.

Przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.

Przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.

Przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny

Zjawisko przemocy na terenie Gminy Sienno wymaga opracowania dokładnej diagnozy tego problemu. Konieczne jest zbudowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział 2.

Wstępne założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Założenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy.
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej.
- e) Zrozumienie reakcji ofiary.
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- a) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- b) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- c) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- d) Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym,
- b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin,
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia,
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym
- e) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu, mapa zasobów i potrzeb
- f) niniejszy Program.

4. Cele tworzenia i rozwijania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy,
- c) rozwój oferty pomocowej dla rodzin uwikłanych w przemoc,
- d) integracja działań instytucji wobec problemu przemocy w rodzinie,
- e) rozwój wiedzy, kompetencji, umiejętności reagowania wobec problemu przemocy,
- f) podniesienie poziomu świadomości społecznej na temat problemu przemocy w rodzinie.

Rozdział 3. Kierunki działań

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy
2. Powołanie zespołu interdyscyplinarnego.
3. Diagnoza zjawiska przemocy na terenie gminy Siemno.
4. Tworzenie strategii interwencyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Budowanie systemu wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
6. Kształtowanie postaw społeczności lokalnej wolnych od przemocy:
  - a) działania edukacyjne,
  - b) działania profilaktyczne,
  - c) działania informacyjne.
7. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
8. Dostosowywanie działań programu w zakresie interwencji, informacji, edukacji, budowa systemu i działań zespołu interdyscyplinarnego do projektowanych zmian w przepisach prawnych.

Rozdział 4. Cele programu.

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie;
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy;
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy;
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne

Rozdział 5. Zadania programu

Lp.	Zadania	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator lub Koordynator
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół składał się będzie z grupy specjalistów reprezentujących instytucje wchodzące w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy tj: przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemnie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Komisariatu Policji, oświaty , ochrony zdrowia , organizacji pozarządowych i innych	2011	Wójt Gminy Siemno
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	* Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie przemocy;* Diagnostowanie problemu przemocy w rodzinie;* Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie* Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach* Rozpowszechnienie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym* Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie* Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy* Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań	2011-2016	*Pracownicy GOPS * Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
3.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	*Kierowanie ofiar przemocy do psychologa i prawnika* Współpraca z instytucjami prowadzącymi domy samotnej matki* Działania zmierzające do rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk* Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy* Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy* Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy	2011-2016	*Zespół Interdyscyplinarny *GOPS *Policja *GKRPA

4.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	*Szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej* Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.	2011-2016	*Zespół Interdyscyplinarny *GOPS *GKRPA
5.	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne	*Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów , itp) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności* Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	2011-2016	*GOPS *GKRPA
6.	Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego pełniącego rolę punktu informacji , wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	*Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej i terapeutycznej* Dyżury/ spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego	2011-2016	*Zespół Interdyscyplinarny *GOPS

Rozdział 6. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sienno na lata 2011-2016 są środki własne gminy:

- a) będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siennie na realizację przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- b) pochodzące z opłat za zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.